J. Myanmar. Acad. Arts Sci. 2019 **Vol. XVII. No. 6A**

မင်းရှင်၏ စိတ်နှင့်ပတ်သက်သည့် ဝတ္ထုတိုများ ဖန်တီးမှု

နန်းသူဇာဝင်း*

စာတမ်းအကျဉ်း

ဤစာတမ်းတွင် မင်းရှင်၏ စိတ်နှင့်ပတ်သက်သည့်ဝတ္ထုတိုများ၏ ဖန်တီးပုံကို လေ့လာတင်ပြထားသော စာတမ်း ဖြစ်ပါသည်။ မင်းရှင်၏ဝတ္ထုတိုများသည် စိတ်၏နက်ရှိုင်းသိမ်မွေ့သောသဘောများကို ရိုးရိုးရှင်းရှင်းနှင့် သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ တင်ပြထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ မင်းရှင်၏ ဖန်တီးမှုအတတ်ပညာကို လေ့လာတင်ပြရာ၌ အခန်း(၁) ဝတ္ထုတိုသဘော၊ အခန်း(၂)မင်းရှင်၏ စိတ်နှင့် ပတ်သက်သည့် ဝတ္ထုတိုများဖန်တီးမှု ဖြစ်ပါသည်။ မင်းရှင်၏ စိတ်နှင့် ပတ်သက်သည့် ဝတ္ထုတိုဖန်တီးမှုကို လေ့လာတင်ပြရာတွင် ပီတိ၊ သိမ်ကြီးဈေး အောက်က သစ်သီးဆိုင်၊ ထိန်းချုပ်ရခက်သည့် စိတ်ဝတ္ထုတိုများကို ရွေးချယ်၍ လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။

သော့ချက်ဝေါဟာရများ – *စိတ်၊ ဝတ္ထုတို၊ ကိုယ်တိုင်ပြောရှုထောင့်၊ ပီတိ။*

နိဒါန်း

ဝတ္ထုတိုအပါအဝင် ရသစာပေ၏သဘောမှာ လူ့စိတ်နှလုံးသားကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးနိုင်သော အစွမ်းသတ္တိ ရှိရပါသည်။ ဒိဋ္ဌလောက၌ရှိနေသော လူတို့သည် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ အတ္တ၊ မာန စသည့် စိတ်ဆိုးစိတ်ညစ်များ၏ လွှမ်းမိုးချယ်လှယ်မှုများကို ခံနေကြရသည်။ ထိုစိတ်ဆိုးစိတ်ညစ်များ၏ စေစားရာနောက်သို့ လိုက်ပါနေကြရသည်။ ရသစာပေကောင်း၏တာဝန်မှာ လူတို့၏ နှလုံးသားတွင် ကိန်းအောင်းနေသော စိတ်ဆိုးစိတ်ညစ်များကို ရှင်းလင်းသန့်စင်ပေးရမည့် တာဝန်ရှိပါသည်။ ဝတ္ထုတို အပါအဝင် ရသစာပေကောင်းတစ်ပုဒ်ကို ဖတ်ပြီးလျှင် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟစိတ်များ လျော့ပါးသွားရပါသည်။ ထိုသဘောကို ဆရာဇော်ဂျီက ဘဝ အမောပြေသွားသည်ဟု ဆိုခဲ့ပါသည်။ ဝတ္ထုတိုကဲ့သို့ ရသစာပေများသည် စိတ်အကြောင်းကို အနုစိတ် မရေးသားသော်လည်း လူတို့၏ဖြစ်ရပ်များကို ဇာတ်လမ်းစဉ် တင်ပြခြင်းဖြင့် လူ့စိတ်နှလုံးသားကို ပြုပြင်နိုင်စွမ်း ရှိပါသည်။ အချို့စာရေးဆရာများမှာမူ လူ့စိတ်ကို အသေးစိတ် လေ့လာခံစားပြီးလျှင် စိတ်ကောင်းနှင့်စိတ်ယုတ်တို့၏ အရည်အသွေးအားပြိုင်မှု၊ ရုန်းကန်မှုများကို ဇာတ်လမ်းဖြင့် အထူးအလေးပေး ရေးဖွဲ့လေ့ရှိပါသည်။ ထိုစာရေးဆရာများထဲတွင် စာရေးဆရာမင်းရှင်လည်း ပါဝင်ပါသည်။ မင်းရှင်၏ဝတ္ထုတိုများသည် သူ့ပတ်ဝန်းကျင်တွင် တွေ့ရသော လူ့စရိုက်

* ဒေါက်တာ၊ လက်ထောက်ကထိက၊ မြန်မာစာဌာန၊ ဟင်္သာတတက္ကသိုလ်

သဘာဝများကို လူ့စိတ်၏အားပြိုင်မှုများ မွန်မြတ်သောစိတ်ဓာတ်တစ်ခုသို့ ရောက်ရှိစေရန် ရုန်းကန်လှုပ်ရှားရမှုများ စသည့် စိတ်ခံစားမှု အနိမ့်အမြင့်ကိုလိုက်၍ လောက အကျိုးပြုမှု၊ မပြုမှုကို သိမ်မွေ့နက်ရှိုင်းစွာ တင်ပြရေးဖွဲ့လေ့ရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ မင်းရှင်၏ ဝတ္ထုအများစုသည် စိတ်ကောင်းစိတ်မြတ်ဆီသို့ရောက်အောင် ဦးတည် လမ်းညွှန်ထားတတ်ပါသည်။ ထိုသို့သော ဝတ္ထုများထဲတွင်မှ ပီတိ၊ သိမ်ကြီးဈေး အောက်က သစ်သီးဆိုင်၊ ထိန်းချုပ်ရခက်သည့်စိတ် ဝတ္ထုတို(၃)ပုဒ်၏ ဖန်တီးမှု အတတ်ပညာကို လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။ နိဒါန်း၊ အခန်း(၁) ဝတ္ထုတိုသဘော၊ အခန်း(၂) မင်းရှင်၏စိတ်နှင့်ပတ်သက်သည့် ဝတ္ထုတိုများဖန်တီးမှုကို တင်ပြရာတွင် ဤစာတမ်း၌ အလေ့လာခံအဖြစ် ရွေးချယ်ခံဝတ္ထုတို (၃)ပုဒ်နှင့် ဆက်စပ်မှုရှိသော ဝတ္ထုတိုသဘောတရားများကို ဖော်ပြသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

၁။ ဝတ္ထုတိုသဘော

မင်းရှင်သည် သူ၏ဝတ္ထုတိုများကိုရေးဖွဲ့ရာ၌ ဝတ္ထုတိုသဘောသဘာဝနှင့်အညီ ဖန်တီးလေ့ရှိသည်။ သူ၏ဝတ္ထုတိုများတွင် ဇာတ်လမ်းကို အလေးပေးလေ့ မရှိပါ။ စာရေးသူက စာဖတ်သူတို့အား သုံးသပ်တင်ပြလိုသော သဘောတစ်ရပ်ကိုသာ အလေးပေး၍ ဖန်တီးယူလေ့ ရှိပါသည်။ ဇာတ်လမ်းနှင့်ဇာတ်ဆောင်တို့ကို အကျယ်ချဲ့၍ သရုပ်ဖော်ခြင်း မပြုဘဲ စာရေးသူက စာဖတ်သူတို့အား အာရုံကျက်စားစေလိုသော သဘောတစ်ရပ်ဆီသို့ရောက်ရုံသာ တင်ပြလေ့ ရှိပါသည်။ ထိုသဘောသည် ဝတ္ထုတို၏သဘောသဘာဝနှင့် ကိုက်ညီသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်-

ပါမောက္ခဦးမျိုးမင်းက-

> "ဝတ္ထုတိုတွင် အဖြစ်အပျက်များသည် အဓိကမဟုတ်။ စာရေးဆရာ၏ ဆိုလိုချက်၊ တင်ပြချက်သည်သာ အဓိကဖြစ်သည်။ စာရေးဆရာသည် စာဖတ်သူ အာရုံကျက်စားစေလိုသော သဘောတစ်ရပ်၊ အချက်တစ်ရပ်၊ သုံးသပ်ချက်တစ်ရပ်ကို မူတည်ပြီးလျှင် ယင်းလိုရာ အချက်သို့ရောက်အောင် သဘောပေါ်လွင်အောင် အဖြစ်အပျက်များကို ဖန်တီးရသည်။"[၁]

စာရေးဆရာမင်းရှင်သည် ဝတ္ထုတိုများကို ဖန်တီးရာ၌ စာရေးဆရာ တင်ပြလိုသော အတွေးအခေါ်တစ်ရပ်ကိုအခြေခံ၍ စာဖတ်သူတို့၏ စိတ်အာရုံကို ခေါ်ဆောင်

---

[၁] မျိုးမင်း(ပါမောက္ခ)၊ ဦး၊ ၁၉၆၀၊ နိဒါန်း။

သွားလေ့ရှိသည်။ ထိုသဘောတို့သည် မောင်ထင်၏ ဝတ္ထုတိုဆိုင်ရာအဆိုအမိန့်နှင့် ညီညွတ်ပါသည်။ မောင်ထင်က–

> “ဝတ္ထုတိုအဖွဲ့သည် ယေဘုယျအားဖြင့် အကြောင်းအရာတစ်ခု၊ ဖြစ်ရပ်တစ်ခု၊ လုပ်ရပ်တစ်ခု၊ ဆင်ခြင်ပုံတစ်ခု၊ အတွေးအခေါ် တစ်ခု စသည်ဖြင့် တစ်ခုသောအချက်ကို ဗဟိုမဏ္ဍိုင်ပြု၍ ဖွဲ့ဆိုသော အဖွဲ့ ဖြစ်ပါသည်။”[၁]

ဟု ဆိုထားပါသည်။

တစ်ခါတစ်ရံတွင် မင်းရှင်၏ ဝတ္ထုတိုများ၌ အတွေးအခေါ်တစ်ခုကိုသာ အလေးထားသောကြောင့် အဓိကဇာတ်ဆောင်ပင် မပါဝင်ပေ။ အရန်ဇာတ်ဆောင်များကို နောက်ခံနှင့်ရောစ၍ တင်ပြတတ်သည်။ ဇာတ်ကြောင်းပြောသူ ဇာတ်ဆောင်သည် အဓိကဇာတ်ဆောင် မဟုတ်ဘဲ လေ့လာသုံးသပ်သူတစ်ဦး အမှတ်မထင်ကြုံတွေ့ပြီး ခံစားတွေးခေါ်သူတစ်ဦးသာ ဖြစ်နေတတ်သည်။

ဝတ္ထုတို၏သဘောကို မင်းကျော်က–

> “အတိုတောင်းဆုံး အချိန်ပိုင်းအတွင်း အနည်းဆုံးဇာတ်ဆောင်တို့၏ လှုပ်ရှားမှု (သို့) အဖြစ်အပျက် (သို့) အာရုံခံစားမှုကို စာလုံးအရေအတွက် အနည်းနိုင်ဆုံးဖြင့် ကျစ်ကျစ်လျစ်လျစ် ရေးဖွဲ့တင်ပြထားသော လူ့အကြောင်းစာတို့ကို ဝတ္ထုတိုဟု ဆိုလျှင် မှားလိမ့်မည် မထင်”[၂]

ဟု ဆိုခဲ့ပါသည်။

ထိုအဆိုနှင့်လည်း မင်းရှင်၏ဝတ္ထုတိုများသည် ကိုက်ညီသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ မင်းရှင်၏ဝတ္ထုတိုများသည် ရိုးရှင်းသည်။ သို့ရာတွင် ဝတ္ထု၏အဆုံး၌ စာရေးသူ၏ဆိုလိုချက်ကို စာဖတ်သူတို့ ထင်ထင်လင်းလင်း သိမြင်လာစေသည်။ အကြောင်းအရာတင်ပြပုံ၊ ရေးသားပုံ ရိုးရှင်းလှသော်လည်း စာဖတ်သူတို့အာရုံကို ဝတ္ထုအဆုံးအထိ ဖမ်းစားထားနိုင်ခြင်း အစွမ်းရှိသည်။ ထိုသဘောများကို သိမ်ကြီးဈေးအောက်က သစ်သီးဆိုင်၊ ထိန်းချုပ်ရခက်သည့် စိတ်ဝတ္ထုတိုများတွင် တွေ့နိုင်သည်။ မင်းရှင်သည် မိမိတင်ပြလိုသော သဘောတစ်ချက်ကို စာဖတ်သူတို့ နားလည်ခံစား

---

[၁] ထင်၊ မောင်၊ ၁၉၇၉၊ ၂၁၇။

[၂] မင်းကျော်၊ ၁၉၇၉၊ ၁၄၃။

နိုင်သည့် အဆင့်သို့ရောက်သည်နှင့် အချိန်မဆွဲတော့ဘဲ ဝတ္ထုကို အဆုံးသတ်လေ့ရှိသည်။

အိပ်ဂျီဝဲလ်၏ အဆိုကို ထင်လင်းက ဘာသာပြန်ဆိုရာတွင်–

> "ဝတ္ထုတိုသည် ရိုးရိုးရှင်းရှင်းအဖွဲ့မျိုး ဖြစ်သည် (သို့) ဖြစ်သင့်သည်။ ဝတ္ထုတို၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ တစ်ခုတည်းသော အခြင်းအရာကို ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း ထင်မြင်လာအောင် ဖော်ပြဖို့ပင် ဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုတိုသည် စထွက်ကတည်းက စာဖတ်သူ၏ အာရုံကို ဖမ်းစားကာ တစ်ချက်ကလေးမျှ မလျော့စေဘဲ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သည့်တိုင် တဖြည်းဖြည်းချင်း ဆွဲငင်စုစည်းမြှင့်တင်၍ ယူသွားရမည်။ ဝတ္ထုတို၏ အတိုင်းအရှည်သည် စာဖတ်သူ၏ အာရုံစူးစိုက်မှု ကြာသင့်သလောက်သာ ရှိသင့်သည်။ စာဖတ်သူ၏ အာရုံဝယ် အခြားသော အခြင်းအရာများ ထပ်ဝင်မလာခင် စာဖတ်သူ စိတ်မညောင်းခင် ဒိုင်းကနဲ ပြီးဆုံးလိုက်ရပေသည်။"[၁]

ဟုဆိုထားပါသည်။

မင်းရှင်သည် ဝတ္ထုတိုများကို ဖန်တီးရာတွင် အားပြိုင်မှုကို သုံးလေ့ရှိသည်။ အားပြိုင်မှုမှာ အများအားဖြင့် စိတ်တွင်းအားပြိုင်မှုများ ဖြစ်တတ်သည်။ အားပြိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဆရာဇော်ဂျီက–

> "ဝတ္ထုကောင်းတို့တွင် အားပြိုင်မှု ဖန်တီးတတ်ခြင်းသည် နှစ်သက်စရာ၊ စိတ်ဝင်စားစရာ ဂုဏ်တစ်ခု ဖြစ်သည်။"[၂]

ဟု ဆိုထားပါသည်။

အားပြိုင်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ကက်သရင်းမိုနာနှင့် ရက်ရော့စ်တို့က–

> "အားပြိုင်မှုဆိုသည်မှာ ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်အတွင်း ရုန်းကန်တိုက်ခိုက်မှု"[၃]

ဟု ဖွင့်ဆိုထားသည်။

---

[၁] ထင်လင်း၊ ၁၉၇၉ ၊ ၂၇၁–၂၇၂။

[၂] ဇော်ဂျီ၊ ၂၀၀၉၊ ၁၆၉။

[၃] Moner and Rousch, 1998, 43.

စိတ်နှင့်ပတ်သက်သည့် ဝတ္ထုတိုရေးသားရာ၌ မင်းရှင်သည် စိတ်တွင်းအားပြိုင်မှုကို အများဆုံး သုံးလေ့ရှိသည်။ စိတ်တွင်းအားပြိုင်မှုဆိုသည်မှာ ဇာတ်ဆောင်တစ်ဦး၏ စိတ်တွင်း၌ ဖြစ်ပျက်နေသည့် စိတ်နှစ်မျိုး အားပြိုင်တင်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအားပြိုင်မှုကို လူ့သဘောသဘာဝ လူ့စိတ်ကို အဓိကထား ရေးဖွဲ့သော ဝတ္ထုတိုများတွင် အသုံးပြုလေ့ရှိပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ဝတ္ထု၏ဇာတ်ထွတ်ပိုင်းတွင် အဆုံးအဖြတ်တစ်ခုကိုပေးရန် အတွင်းစိတ်ချင်း အားပြိုင်မှုကို သုံးလေ့ရှိသည်။ ထိုအားပြိုင်မှုကို သုံးခြင်းဖြင့် အမျိုးမျိုး လှုပ်ရှားပြောင်းလဲနေတတ်သော စိတ်သရုပ်ကို ပိုမိုပေါ်လွင်စေနိုင်ပါသည်။ ဇာတ်ဆောင်အနေနှင့် အခြေအနေတစ်ရပ်ပေါ်တွင် အကောင်းအဆိုး၊ အနိုင်အရှုံး၊ အချစ်အမုန်း စသည့် အခြေအနေတို့ကို ဆုံးဖြတ်ရာ၌ စိတ်တွင်းအားပြိုင်မှုကို သုံးခြင်းဖြင့် ဇာတ်ဆောင်သည် ဆင်ခြင်တုံတရားရှိသူဟု ယူဆလာစေသည်။ ဇာတ်လမ်းကို အပြောင်းအလဲပြုရာ၌လည်းကောင်း၊ ဇာတ်ထွတ်ပိုင်းတွင် အနိုင်အရှုံးကို ဆုံးဖြတ်ရာ၌လည်းကောင်း ပရိတ်သတ်အနေနှင့် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည်ဟု ယူဆလာနိုင်ပါသည်။ မင်းရှင်၏ စိတ်နှင့်ပတ်သက်သည့် ဝတ္ထုများတွင် စိတ်တွင်းအားပြိုင်မှုကို သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့သုံးထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

၂။ မင်းရှင်၏ စိတ်နှင့်ပတ်သက်သည့် ဝတ္ထုတိုများပန်တီးမှု

စာရေးဆရာမင်းရှင်သည် မိမိဘဝပတ်ဝန်းကျင်ကို စိတ်ဝင်စားသူ ဖြစ်သည်။ သွားလာလှုပ်ရှားရင်း ကြုံတွေ့ရသောသူများကို ကရုဏာထား၍ ကူညီတတ်သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် အမှတ်မထင် မြင်တွေ့ရသော ကရုဏာသက်ဖွယ် ဆင်းရဲသားလူတန်းစားများကို ဖေးမကူညီလိုသည်။ စာဖတ်သူတို့၌လည်း ထိုကဲ့သို့သော ကောင်းမြတ်သော စိတ်ထားများ ကိန်းအောင်းလာစေလိုသော စေတနာရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဝတ္ထုများကို ရေးသားရာတွင် သဘာဝကျကျ ရေးဖွဲ့သည်။ လူတိုင်းတွင် မိမိဘဝနှင့်မိမိ ရုန်းကန်လှုပ်ရှားနေကြသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ဘဝတာဝန်များ ရှိသည်။ အများအကျိုးတစ်ခုကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ မိမိအကျိုးနှင့်နှိုင်းယှဉ်၍ အများအကျိုး သယ်ပိုးဖြစ်အောင် အတွင်းစိတ်ချင်း ရုန်းကန်ရမှုများလည်း ရှိသည်။ ထို့ပြင် တစ်ခါတစ်ရံ၌ လူ့စိတ်သည် အချိန်ရှိသရွေ့ လှုပ်ရှားပြောင်းလဲနေသည်။ အဆိုးမှအကောင်းသို့ ယိမ်းယိုင်နေတတ်သည်။ မင်းရှင်သည် မိမိ၏စိတ်ကိုလည်း အမှန်အတိုင်း ဆင်ခြင်ပြီးလျှင် ပရိတ်သတ်တို့အနေနှင့် ထပ်ဆင့်ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့် အတွေးမှန်အသိမှန်သို့ရောက်အောင် တင်ပြပေးတတ်သော ဝတ္ထုများကိုလည်း တွေ့ရသည်။

၂။ ၁။ ပီတိ

ပီတိဝတ္ထုတိုသည် မင်းရင်၏လမ်းပေါ်မှာ ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်ထဲမှ ကောက်နုတ်ချက်ဖြစ်သည်။ စာရေးသူသည် မိတ်ဆွေတစ်ဦးနှင့် ရုပ်ရှင်ကြည့်ရန် ချိန်းဆိုထားသဖြင့် ကားဂိတ်သို့ လျှောက်လာခဲ့သည်။ တုတ်ကောက်တစ်ချောင်းကိုအားပြု၍ တုန်တုန်ချိချိ လျှောက်လှမ်းနေရသော အဖွားအိုကို သတိပြုမိသည်။ အမှတ်မထင် မိုးရွာချသောအခါ ထီးထုတ်ဆောင်း၍ ဆက်လျှောက်ခဲ့သည်။ အဖွားအိုကိုသတိရ၍ လှည့်ကြည့်လိုက်သောအခါ မိုးရွာထဲတွင် ထီးမပါဘဲ လျှောက်လှမ်းနေရသော အဖွားအိုကို တွေ့လိုက်ရသည်။ အဖွားအိုကို ထီးမိုးပေးလိုသည် တစ်ဖက်မှာလည်း လက်မှတ်နှစ်စောင်နှင့် စောင့်ဆိုင်းနေသည့် မိတ်ဆွေ၏မျက်နှာကို မြင်ယောင်လာကာ ဆက်၍လျှောက်လာသည်။ သို့သော် မိုးရေတို့ရွှဲစိုနေသော အဖွားအိုကို တွေးမိပြန်သဖြင့် နောက်သို့တစ်ဖန် လှည့်ကြည့်မိသည်။ မိုးရေထဲတွင် နေးကွေးတုန်ချိစွာ လျှောက်လှမ်းနေသော အဖွားအိုကို တွေ့ရပြန်သည်။ ထိုအခါတွင်မူ မိတ်ဆွေနှင့်ချိန်းဆိုထားသောကိစ္စကို အလေးမထားနိုင်ဘဲ အဖွားအိုကို ထီးမိုးပေးသည်။ အဖွားအိုက တုန်ရီလှိုက်လှဲသော အသံဖြင့် ဆုပေးသည်။ ရုပ်ရှင်မကြည့်ရသော်လည်း သူ၏စိတ်တွင် ဖော်မပြနိုင်သော ကြည်နူးမှုကို ခံစားရသည်။

ထိုဇာတ်လမ်းကိုတင်ပြရာ၌ အဖွားအို၏ တုန်ချိနေသော အနေအထားကို စာရေးသူက–

> "လမ်းပေါ်တွင် တုတ်ကလေးတစ်ချောင်း ထောက်ကာထောက်ကာ ဖြည်းဖြည်းကလေး လျှောက်လျက်ရှိသော အဖွားအိုတစ်ယောက်ကို အမှတ်မထင် ဖြတ်ကျော်လာခဲ့မိပါသည်။ ကျွန်တော်က ရေးကြီးသုတ်ပျာ လျှောက်နေသလောက် အဖွားအိုမှာကား ခြေနှစ်ချောင်းကို အနိုင်နိုင်လှမ်း၍ လုပ်လီလုပ်လဲ့ ခနော်နီခနောနဲ့ လျှောက်နေရှာသည်။"[၁]

ဟု အနုစိတ် သရုပ်ဖော်ရေးဖွဲ့ထားသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကို စိတ်ဝင်စားပြီး သတိမူတတ်သော ဇာတ်ဆောင်သည် အဖွားအိုကိုတွေ့သည်။ ကရုဏာသက်သည်။ သို့ရာတွင် ရုပ်ရှင်ကြည့်ရန် မိတ်ဆွေနှင့် ချိန်းဆိုထားသောကြောင့် လျစ်လျူရှုခဲ့သည်။ ပထမအကြိမ်တွင် လျစ်လျူရှုခဲ့သော စာရေးသူသည် အတ္တစိတ်ကို အနိုင်ပေးထားသည့် အဆင့်ဖြစ်သည်။ လျစ်လျူရှုထားသောစိတ်နှင့်အတူ ကရုဏာစိတ်ကြောင့် အားပြိုင်မှုကို

[၁] မင်းရှင်၊ ၁၉၆၂၊ ၃၄။

ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ အဖွားအိုကို ဒုတိယအကြိမ် ကြည့်မိပြန်သည်။ အဖွားအို၏ အမူအရာကို–

> "တစ်ခါတစ်ခါတွင် တုတ်ကလေးထောက်၍ ခဏနားကာ သူ့နဖူး ရှုံ့ရှုံ့တွတွကြီးပေါ်မှ မိုးရေစက်များကို အရိုးပြိုင်းပြိုင်းထနေသော လက်ချောင်းကလေးများဖြင့် သတ်၍သတ်၍ ချတတ်သည်။ မကြာမကြာလည်း မိုးကောင်းကင်ကို မော့ကြည့်တတ်ကာ ... 'မိုးမင်းကြီးရယ်...တိတ်တော်မူပါတော့' ဟု တောင်းပန်တိုးလျှိုး နေဘိသကဲ့သို့ တတွတ်တွတ် ရေရွတ်နေသည်ကို တွေ့ရ ပါသည်။"[၁]

ဟု ကရုဏာသက်ဖွယ် သရုပ်ဖော်ရေးသားထားသည်။

ထိုမြင်ကွင်းများက စာရေးသူ၏စိတ်ကို အတ္တစိတ်နှင့်ပရစိတ်တို့ကြားတွင် လူးလားတုံ့ခေါက်နေစေသည်။ ဝတ္ထုတိုသဘောအရဆိုလျှင် စိတ်တွင်းအားပြိုင်မှုများ ဖြစ်ပေါ်နေသည်။ စာရေးသူသည် မိမိကိုယ်ရေးကိုယ်တာကို ဦးတည်နေသော အတ္တစိတ်မှ ပရစိတ်သို့ ပြောင်းလဲသွားအောင် ဇာတ်ဆောင်ကို ဖန်တီးယူရမည် ဖြစ်သည်။ သာမန်အဖွားအိုတစ်ယောက်ကို မြင်ရုံနှင့် စိတ်ပြောင်းလဲမည် မဟုတ်ပေ။ ဇာတ်ဆောင်၏အာရုံတွင် မြင်နေရသောအဖွားအို၏ သွင်ပြင်ပုံပန်း၊ မိုးရွာသွန်း နေသည့် အခြေအနေ၊ မိုးရေအောက်မှ အဖွားအို၏ အကွယ်အကာမဲ့နေမှုကို စာရေးသူက အနုစိတ် သရုပ်ဖော်ခြယ်မှုန်းပေးခြင်းဖြင့် ပရစိတ်သို့ ပြောင်းလဲလာမှုမှာ အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် ဖြစ်လာပါသည်။ ဇာတ်လမ်းကိုမှိန်ထားသော ဝတ္ထုတိုတွင် ပါသော ဇာတ်ကွက်တစ်ကွက်၌ပင် ဇာတ်ဆောင်၏ စိတ်အပြောင်းအလဲကို ဖန်တီးရာ၌ အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့်ဖြစ်အောင် သရုပ်ဖော်အဖွဲ့က စွမ်းဆောင်ပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ အဖွားအိုကို ပထမအကြိမ်တွေ့စဉ်က မိမိအတ္တစိတ်ကို ရှေ့တန်းတင်ခဲ့သည်။ ဒုတိယ အကြိမ်တွင်မူ စိတ်တွင်း၌ အတ္တစိတ်နှင့်ပရစိတ်တို့ လွန်ဆွဲနေခဲ့သည်။ တတိယ အကြိမ်တွင်မူ ပရဟိတစိတ်ကို ဦးစားပေးသောစရိုက်သို့ ပြတ်ပြတ်သားသား ကူးပြောင်း သွားသည်။ ပရစိတ်ကို သရုပ်ဖော်ရာ၌–

> "အဖွား ... အဖွား ... ။ မိုးတွေသည်းလာပြီ။ ကျွန်တော့် နားတိုး ...။ ကျွန်တော်ထီးမိုးပေးပါ့မယ်"[၂]

---

[၁] မင်းရှင်၊ ၁၉၆၂၊ ၃၆။

[၂] မင်းရှင်၊ ၁၉၆၂၊ ၃၇။

ဟူသော အပြော၊ အမြန်ပြေးသွားပြီး မိုးပေးပုံအမူအရာတို့ဖြင့် တင်ပြခဲ့သည်။ စာရေးသူ၏ ကူညီဖေးမမှုတို့ကြောင့် အဖွားအို၏ ရင်တွင်း၌လည်း ပီတိများဖြစ်၍ ဆုပေးလိုက်ပုံကို–

> "အမယ်လေး ...။ ငါ့မြေးရယ် ...။ ဘုန်းကြီးလို့ သက်ရှည်ပါစေကွယ် ...။ ဘုန်းကြီးလို့ သက်ရှည်ပါစေ။"[၁]

ဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။

ဇာတ်ဆောင်တစ်ဦး၏ ကရုဏာစိတ်ဖြင့် ပီတိစိတ်တို့ အားပြိုင်မှုကို ဖော်ပြထားသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် အဖွားအို၏ ပီတိစိတ်ဖြင့်ဆုပေးစကားကြောင့် စာရေးသူ၌ ပီတိဖြစ်ရပုံ–

> "ထိုအခိုက်တန့်လေးဝယ် ကျွန်တော်သည် ဘာကိုမျှ သတိမရတော့ဘဲ အဖွားအို၏ ဆုတောင်းသံတွင်သာ နစ်မွန်းကြည်နူးလျက်ရှိတော့သည်။ ကျွန်တော်သည် မိမိဆုံးဖြတ် ပြုမူလိုက်သော ဆောင်ရွက်ချက်အတွက် ကျေနပ်နှစ်သိမ့် ပီတိတစိမ့်စိမ့် ဖြာဝေနေမိပါတော့သတည်း။"[၂]

ဟူ၍ စိတ်ကြည်နူးခံစားမှုသရုပ်ကို ဖော်ထုတ်တင်ပြပြီး ဇာတ်သိမ်းထားပါသည်။

မင်းရှင်၏ ပီတိဝတ္ထုတိုလေးသည် ဇာတ်ဆောင်နှစ်ဦးထဲ ပါဝင်သည်။ ဇာတ်လမ်းအပြောင်းအလဲ အကွေ့အကောက် မပါပေ။ အဖွားအိုကြီးကိုတွေ့မြင်ပြီး ကူညီရန်သင့်မသင့် ဖြစ်နေသော အတ္တနှင့်ပရစိတ်တွင် အားပြိုင်မှုဖြစ်နေသည့် အပိုင်းသည် ဇာတ်တက်ပိုင်း ဖြစ်သည်။ ဇာတ်ထွတ်ပိုင်းတွင် အဖွားအိုကြီး၏သွင်ပြင်ကို ကရုဏာစိတ်ယိုဖိတ်အောင် သရုပ်ဖော်ခြယ်မှုန်းခြင်းဖြင့် ဇာတ်ဆောင်၏ပရဟိတစိတ်သို့ ကူးပြောင်းသွားသော သဘောသည် အသင့်ယုတ္တိ ရှိသွားသည်။ ပရိသတ်တို့၏ စိတ်နှလုံးကိုလည်း အမောပြေစေပါသည်။ ဇာတ်သိမ်းပိုင်းတွင် အဖွားအိုကြီးသည် မည်သို့မျှ မျှော်လင့်မထားသော အပင်ပန်းဆုံးအချိန်တွင် ပီတိဖြစ်ရသကဲ့သို့ ထိုအဖွားအိုကြီးကို ကူညီလိုက်ရ၍ ဆုတောင်းကို ခံယူရသော စာရေးသူမှာလည်း ပီတိဝေဖြာရပါသည်။ စာရေးသူသည် လူတိုင်း၌ သိသိသာသာသော် လည်းကောင်း၊ မသိမသာသော် လည်းကောင်း ရှိနေတတ်သော အတ္တစိတ်ပါးပါးလေးကိုပင် ပရစိတ်လှလှလေး

---

[၁] မင်းရှင်၊ ၁၉၆၂၊ ၃၇။
[၂] မင်းရှင်၊ ၁၉၆၂၊ ၃၇။

အသွင်ဖြင့် အရိုးဆုံးဇာတ်လမ်း၊ အနည်းဆုံးဇာတ်ဆောင်ဖြင့် ကျစ်လစ်သိပ်သည်းစွာ ဖန်တီးတင်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

၂။ ၂။ သိမ်ကြီးဈေးအောက်က သစ်သီးဆိုင်

သိမ်ကြီးဈေးအောက်က သစ်သီးဆိုင်ဝတ္ထုသည် မင်းရှင်၏ လမ်းပေါ်မှာ ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်မှ ကောက်နုတ်ချက် ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာဇော်ဂျီက စာကောင်း ပေမွန်များ ရေးဖွဲ့နိုင်ရန်အတွက် စာရေးသူတို့သည် စိတ်ကောင်းကို အခြေခံရမည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကို သတိမူရမည်။ ဘဝသတိ၊ ဘဝအသိရှိရမည်ဟု ဆိုခဲ့သည်။ ထိုသို့ စိတ်ကောင်းအခြေခံမှုနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို သတိဖြင့်ဆင်ခြင်နိုင်ပြီးလျှင် စိတ်ကူးဉာဏ်ဖြင့် မွမ်းမံတတ်မှသာ စာကောင်းစာလုဖြစ်မည်ဟု ဆိုခဲ့သည်။

မင်းရှင်က အရိုးဆုံးနှင့်အလှဆုံးဝတ္ထုတိုများသည် စိတ်အလှကို စာဖတ်သူတို့ အတွက် ရှာဖွေဖော်ထုတ်တင်ပြသော ဝတ္ထုတိုများသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဝတ္ထုတို များသည် မိမိဘဝပတ်ဝန်းကျင်ကို သတိနှင့် အာရုံပြုမိရာမှ ပေါက်ဖွားလာသော ဝတ္ထုတိုများ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဝတ္ထုတိုသည်လည်း မင်းရှင်၏ဝတ္ထုများကဲ့သို့ပင် ဇာတ်လမ်း မယ်မယ်ရရ မပါပါ။ သိမ်ကြီးဈေးအောက်တွင် လိမ္မော်သီး(၁၀)လုံး အညှာစား ရောင်းချနေသော မိန်းမကြီးတစ်ဦး ရှိသည်။ ယောကျ်ားကြီးတစ်ဦးက လိမ္မော်သီး တစ်လုံး ငါးပြားထားရန် ဈေးဆစ်သည်။ လိမ္မော်သီးများမှာ အနာများ ပါသည်။ ပုတ်လုဆဲဆဲ အခြေအနေ ဖြစ်သည်။ ရောင်းသူက ၁၅ ပြားရမှ ရောင်းမည်ဟု ဆိုသည်။ ဝယ်သူယောကျ်ားကြီးက လူမမာနာလန်ထစဖြစ်၍ စားချင်သောကြောင့် ဈေးဆစ်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပြောသည်။ ဈေးသည်မိန်းမကြီးက လျှော့ပေးသော်လည်း ဝယ်မစားနိုင် သောကြောင့် ထွက်ခွာသွားခဲ့သည်။

ထိုအဖြစ်မျိုးသည် ဈေးများ၌ မကြာခဏတွေ့မြင်သည့် အရိုးခံ မြင်ကွင်း ဖြစ်သည်။ အရိုးခံ အဖြစ်အပျက် ဖြစ်သည်။ သတိမူမိသူ ရှိချင်မှရှိမည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကို စိတ်ဝင်စားသော စာရေးသူကမူ ထိုမြင်ကွင်းအပေါ်၌ အာရုံခံစား ပြီးလျှင် ကရုဏာစိတ်ပွားကာ စာဖတ်သူတို့အားလည်း ကရုဏာစိတ်ထားကို ဝတ္ထုတို တစ်ပုဒ်ဖြင့် ဖြန့်ချီပေးခဲ့သည်ဟု ဆိုရပါမည်။ စာရေးသူသည် ဆင်းရဲသားလူတန်းစား ဘဝနှင့် အရင်းရှင်လူတန်းစားဘဝ နှစ်မျိုးကို သိမ်ကြီးဈေးအောက် တစ်နေရာထဲ၌ ယှဉ်တွဲဖော်ပြခဲ့သည်။ မင်းကတော်ဟန်ရှိသော မိန်းမဝဝဖိုင့်ဖိုင့်တစ်ယောက်သည် ပဲမြစ်ပုံ ထဲမှ အကောင်းဆုံးပဲမြစ်များကို ရွေးခိုင်းလေသည်။ ထိုမြင်ကွင်းနှင့် ယှဉ်တွဲလျက် သိမ်ကြီးဈေးအောက်မှ လိမ္မော်သီးရောင်းချသူနှင့် ဝယ်သူအနေအထားကို–

"လူသွားစင်္ကြံန် အုတ်သံမံတလင်းပေါ်၌ လိမ္မော်သီးကလေး ဆယ်လုံးခန့်ကို သတင်းစာစက္ကူရွက် တစ်ရွက်ပေါ်တွင် ဖြန့်ခင်း ရောင်းချသူ အသက်(၅၀)နီးပါးခန့်ရှိ မိန်းမကြီးတစ်ယောက်နှင့် သူ့ရှေ့တွင် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်ရင်း လိမ္မော်သီးများကို တစ်လုံးချင်း ကိုင်ကြည့်နေသည့် အသက်(၄၀)ကျော်ခန့် ယောကျ်ားကြီး တစ်ယောက်တို့အား မြင်လိုက်ရခြင်းပင် ဖြစ်၏။"[၁]

ဟု အနုစိတ် သရုပ်ဖော်ထားသည်။

မင်းရှင်သည် နောက်ခံအဖွဲ့များဖြင့် သိုင်းသိုင်းဝိုင်းဝိုင်း ရေးလေ့ရှိသည့် တစ်လုံးဆယ့်ငါးပြားဟု သတ်မှတ်ထားသော လိမ္မော်သီးများအသွင်ကို–

"အများအားဖြင့် အသီးတိုင်းလိုလိုပင် လက်သီးထိုးခံထားရသူ၏ မျက်နှာကဲ့သို့ အနီကွက်၊ အညိုကွက် ဒဏ်ရာဒဏ်ချက် အနာ အဆာများဖြင့် ပြည့်နှက်လျက်ရှိကာ အချို့အလုံးများမှာ လက်ဖြင့် ကိုင်လိုက်လျှင် မြုပ်ဝင်သွားမတတ် တစ်ပိုင်းစ တစ်ခြမ်းစ ပုပ်ရိစပြုနေကြောင်း တွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။ သစ်သီးဆိုင်ကြီး တစ်ခုခုမှ ရောင်းပန်းမလှသောကြောင့် ဈေးခပ်ပေါပေါနှင့် တဆင့်ပြန်ရောင်း ထုတ်လိုက်သည့် လိမ္မော်သီးအနာအဆာများ ဖြစ်ဟန် တူပါသည်။ သို့တည်းမဟုတ် လွှင့်ပစ်ထားသော သစ်သီးပုံတစ်ခုခုထဲမှ ရွေးချယ် ကောက်ယူလာခြင်းပင်လား မပြောတတ်ပါ။"[၂]

ဟု အနုစိတ် သရုပ်ဖော်ထားသည်။

ထိုအဖွဲ့သည် နောက်ခံအဖွဲ့ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ထိုအဖွဲ့ကြောင့်ပင် ဤမျှပုတ်လု နီးပါး ဖြစ်နေသော အညံ့စားလိမ္မော်သီးကို ဝယ်မစားနိုင်သော ဝယ်သူယောကျ်ားကြီး၏ ဘဝအနေအထားသည် စာဖတ်သူတို့၏ ရင်ထဲသို့ ရောက်ရှိလာစေပါသည်။ ရောင်းသူ အပိုင်းမှလည်း ရောင်းသူပီပီ မိမိ၏၁၅ပြားတန် လိမ္မော်သီးအပေါ်၌ပင် မာန်တက်သည်။ ဝယ်သူအပိုင်းမှလည်း လိမ္မော်သီးအပုတ်ကလေးကို စားချင်လွန်းသော ဆန္ဒကြောင့် အောက်ကျို့ခံပြီး ဈေးဆစ်ရသည်။ ဝယ်သူနှင့်ရောင်းသူတို့၏ အားပြိုင်မှုဟု ဆိုရမည်။ သို့ရာတွင် အားပြိုင်မှုခြင်း မတူပါ။ ရောင်းသူမှာ မာနနှင့် ဝယ်သူ၏ကျိုးနွံမှု၊ အားငယ်မှုတို့ကို အားပြိုင်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ မတူညီသောအားပြိုင်မှုကို စာရေးသူက အပြောဖြင့် သရုပ်ဖော်ထားသည်။ ထိုအားပြိုင်မှုကို ဖော်ပြနေသော ပြောစကားများကြောင့်

---

[၁] မင်းရှင်၊ ၁၉၆၂၊ ၁၆၃။
[၂] မင်းရှင်၊ ၁၉၆၂၊ ၁၆၄။

ဝယ်သူ ယောက်ျားကြီး၏ ဆင်းရဲမှုသည် ပေါ်လွင်လာပြီး ကရုဏာရသမြောက်သော အဖွဲ့ကောင်းများ ဖြစ်လာသည်။ ရောင်းသူက–

> "အို မရဘူး။ မရဘူး။ ...... ဆယ့်ငါးပြား တစ်ခွန်းထဲဘဲ၊ မင့်ကို ဘယ်သူက ပြောသလဲ၊ လိမ္မော်သီးတစ်လုံး ငါးပြားနဲ့ရတယ်လို့၊ တရုပ်တန်းကသစ်သီးဆိုင်တွေ သွားမေးကြည့်စမ်း၊ တစ်ကျပ်မှ သုံးလုံးလောက်ရမယ်၊ အခုလိုလိမ္မော်သီးပေါ်ခါစ ...... ဘယ်လောက် ဈေးကြီးတယ် မှတ်သလဲ"[၁]

ဟု ပြောဆိုဟန် တင်ပြထားသည်။ မိမိ၏လိမ္မော်သီးအညံ့စားများနှင့် မာန်တက်နေသော ဈေးသည်နှင့် အားပြိုင်ဖော်ပြထားသည်။ ဈေးဝယ်သူယောက်ျား၏ပြောစကားကိုမူ–

> "ကျွန်တော် နေမကောင်းပြီးခါစ လူမမာနလံထမို့ လိမ္မော်သီး တစ်လုံးလောက် စားချင်လွန်းလို့ပါဗျာ၊ နော်အမကြီး .... ငါးပြားနဲ့ ပေးလိုက်ပါနော်"[၂]

ဟူ၍ ရေးဖွဲ့တင်ပြခဲ့ပါသည်။ ဈေးသည်မိန်းမကြီးက ဆယ်ပြားနှင့်ယူဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ အားပြိုင်ပြီးနောက် ဆင်းရဲခြင်းက အနိုင်ရ၍ လက်လျှော့လိုက်ရသော ဈေးဝယ်ယောက်ျားကြီး၏ သွင်ပြင်လှုပ်ရှားဟန်ကို–

> "ဤကဲ့သို့ ရောင်းသူက အတတ်နိုင်ဆုံးနှင့် အလျှော့နိုင်ဆုံး ဈေးနှုန်းကို ပြောလိုက်ခါမှပင် ဈေးဝယ်သူ လူကြီးသည် လိမ္မော်သီးသည် မိန်းမကြီးနှင့်တကွ လိမ္မော်သီးကလေးတွေကို တချက်မျှ ငဲ့ကြည့်လိုက်ပြီးနောက် ဘာတစ်ခွန်းမှ ပြန်မပြောတော့ဘဲ သူ့ဒူးများသူ ဖြေးညှင်းလှစွာ ဆုပ်ကိုင်ရင်း မနဲကြီး အားယူ၍ ထရပ်လိုက်၏။ ထို့နောက် ချည့်နဲ့အားပျော့သော ခြေလှမ်းများဖြင့် လေးကန်ဖင့်နွဲ့စွာ ထွက်ခွာသွားပါတော့သည်။"[၃]

ဟု သရုပ်ဖော်ရေးဖွဲ့ခဲ့ပါသည်။

ဝတ္ထု၏အားပြိုင်မှုတွင် မတတ်နိုင်သူက အရှုံးပေးလိုက်ရသည်။ စာဖတ်သူတို့ထံ ဆင်းရဲသားလူတန်းစားတို့၏ဘဝကို နားလည်စာနာစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာစေသည်။

---

[၁] မင်းရှင်၊ ၁၉၆၂၊ ၁၆၁။
[၂] မင်းရှင်၊ ၁၉၆၂၊ ၁၆၅။
[၃] မင်းရှင်၊ ၁၉၆၂၊ ၁၆၆။

စာရေးဆရာမင်းရှင်ကမူ ထိုမျှမက ထိုဖြစ်ရပ်အပေါ်မှ အကူအညီပေးလိုသော်လည်း လူတစ်ယောက်၏ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိခိုက်မည်စိုး၍ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားလိုက်မိသော စိတ်အလှတစ်ကွက်ကို ဖော်ထုတ်ပြသလိုက်ပါသည်။ ဝတ္ထု၏ ဇာတ်သိမ်း၌ စာရေးသူ၏ စိတ်ခံစားမှုနှင့် အတွေးအမြင်ကို–

> "အမှန်အားဖြင့်သူ ကျွန်တော်ရှေ့မှောက်တွင် ရှိနေစဉ်ကထဲကပင် သူအာသာငမ်းငမ်း စားချင်ပါလျက်နှင့် ခက်ခက်ခဲခဲ မရမက ဈေးဆစ်နေသော လိမ္မော်သီးတလုံး၏တန်ဘိုး ငွေဆယ်ပြားကို ကျွန်တော်အနေနှင့် ထုတ်ပေးလိုစိတ် တဖွားဖွား ဖြစ်ပေးမိခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ဤကဲ့သို့ စေတနာကရုဏာဖြင့် ထုတ်ပေးလိုက်ခြင်း မှန်သော်လည်း သူ့အပေါ် စော်ကားရာရောက်သဖြင့် စိတ်ဆိုးခြင်း ခံရလေမည်လား စသော မဝေခွဲနိုင်သည့် ဒွိဟစိတ်တို့ဖြင့် နောက်ဆုံး ထိုလူကြီးထွက်ခွာသွားသည့်အချိန်အထိ ဘာတစ်ခုမှ စိတ်မပိုင်းဖြတ်နိုင်ဘဲ ကျန်ရစ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါတော့သည်။"[၁]

ဟု တင်ပြခဲ့ပါသည်။ လူ့စိတ်၏အားပြိုင်မှုသဘောကို ဝတ္ထုအဆုံး၌ စာဖတ်သူတို့ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ခံစားကြရပြန်သည်။ စာရေးသူသည် ထိုလူကြီးအား လိမ္မော်သီး ဝယ်ပေးလိုသည်။ သို့ရာတွင် လူမှုရေးအရ မသိသူတစ်ယောက်ကို ငွေဆယ်ပြား ဝင်ပေးခြင်းဖြင့် ဂုဏ်သိက္ခာကို ချိုးနှိမ်ရာရောက်မည်ဟူသော အတွေးဖြင့် မပေးဖြစ်ခဲ့ပေ။ စေတနာသဒ္ဓါတရားနှင့် လူ့ယဉ်ကျေးမှုစည်းကမ်းများအကြားတွင် စိတ်တွင်းအားပြိုင်မှု ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ စိတ်၏သဘောသည် စာရေးသူ၏အဆုံးသတ် သုံးသပ်တင်ပြချက်အပေါ်၌ အဓိကကျနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ထိုကဲ့သို့ဖြစ်ရပ်မျိုးသည် မိမိကိုယ်တိုင်ကြုံရတတ်သည့် လူမှုရေးအရ အားနာမှုများကြောင့် တစ်ဖက်လူ၌ ဆုံးရှုံးကြရသည်။ စာဖတ်သူတို့အနေနှင့် ဝတ္ထုအဆုံးတွင် မိမိသဒ္ဓါတရားရှိတိုင်း ပေးကမ်းကူညီသင့်မသင့် လူမှုရေးအရ တစ်ဖက်သား၏ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိန်းသိမ်းရန် ဟူသော အတွေးစိတ်များဖြင့် တွေးတောဆင်ခြင်ရန် ပေးထားရစ်ခဲ့သည်ဟု ထင်မြင်မိပါသည်။

၂၊ ၃။ ထိန်းချုပ်ရခက်သည့်စိတ်

စိတ်တွင်းအားပြိုင်မှုကိုသုံး၍ ရေးဖွဲ့ထားသော ဝတ္ထုများတွင် စိတ်သည် အပေါ်လွင်ဆုံး ဖြစ်သည်။ အချိန်တိုင်းတွင် အမျိုးမျိုး ဖြစ်ပျက်ပြောင်းလဲနေသော

---

[၁] မင်းရှင်၊ ၁၉၆၂၊ ၁၆၇။

စိတ်သရုပ်ကို ဖော်ထုတ်တင်ပြထားပါသည်။ စာရေးသူသည် ဇာတ်ကြောင်းပြောသူ ဇာတ်ဆောင်လည်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်ဆိုသည့် နာမ်စားကိုသုံး၍ ကိုယ်တိုင်ပြော ရှုထောင့်မှ ဇာတ်ကြောင်းပြောခြင်းဖြင့် စိတ်ကောင်း၊ စိတ်ယုတ် တစ်လှည့်စီ ပြောင်းလဲလှုပ်ရှားမှုကို အတွင်းကျကျ တင်ပြနိုင်စွမ်း ရှိလာသည်။ ရှုထောင့်နှင့် ပတ်သက်၍ မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုတိုရေးနည်းစာအုပ်တွင် ဆိုဖီကင်းက–

> "ဝတ္ထုရေးဆရာ အများစုသည် ပထမလူရှုထောင့် (သို့မဟုတ်) ကိုယ်တိုင်ပြောရှုထောင့်ကို နှစ်သက်ကြပေလိမ့်မည်။ ထိုရှုထောင့်သည် ဇာတ်ဆောင်၏စိတ်အတွင်းသို့ စာရေးသူက ဝင်ပြီး အလွယ်တကူ လျှောက်လှမ်းသွားနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။"[၁]

ဟု ဆိုထားပါသည်။

ထို့ပြင် ဆိုဖီကင်းက–

> "ပထမလူရှုထောင့်၏အကျိုးကို ပထမလူရှုထောင့်ကို သုံးစွဲခြင်းဖြင့် ဇာတ်ဆောင်၏ စိတ်လှုပ်ရှားခံစားမှုများကို တင်ပြရန် လွယ်ကူစေသည်။ ပြောစကားကိုရေးလျှင်ပင် ကိုယ့်စိတ်ကူးကို ကိုယ်တိုင် ရေးသားတင်ပြနိုင်သည်။ အကျိုးဆက်အဖြစ် သင့်ဇာတ်ဆောင်သည် ဖြစ်နိုင်ခြေ ပို၍ရှိလာစေသည်။ စွဲလမ်းတွယ်ငြိဖွယ် ရှိလာစေသည်။"[၂]

ဟု ဆိုထားပါသည်။

ကျွန်တော်၊ ကျွန်ုပ်ဆိုသည့် နာမ်စားကိုသုံး၍ ဇာတ်ကြောင်းပြောခြင်းဖြင့် စာဖတ်သူသည် ကျွန်တော်၊ ကျွန်ုပ် ဆိုသည့် လေသံကြောင့် ဇာတ်ဆောင်နှင့်အတူ စာဖတ်သူ ခံစားဖတ်ရှုနိုင်သည်ဟုလည်း သိရသည်။ ဇာတ်ဆောင်မှာ ကျွန်တော် ဆိုသည့် နာမ်စားနှင့် ဇာတ်ကြောင်းပြောသည်။ ကျွန်တော်တို့ လင်မယားနှစ်ယောက်သည် စနေနေ့တွင် ရုပ်ရှင် ၃ နာရီခွဲပွဲ ကြည့်ရန်အတွက် ပြည်တော်သာကားဂိတ်ကို ထွက်ခဲ့သည်။ ကားဂိတ်နားတွင် လမ်းဘေးရေအိုးစင်ကလေး ရှိသည်။ ကျွန်တော်ဇာတ်ဆောင်၏ လက်ထဲတွင် ဖဲထီးအသစ်စက်စက်လေးပါလာရာ ကားဂိတ်ရှိ သွပ်ခေါင်မိုးဆင်ခြေလျှောတွင် ချိတ်ထားလိုက်သည်။ ရေအိုးစင်ဘေးတွင် ပြောင်းဖူးသည်မကလေးသည် ပြောင်းဖူးများ ဖုတ်ရောင်းနေသည်။ ဇနီးသည်က ပြောင်းဖူးဝယ်စားရင်း ဈေးဆစ်သည်။ ကျွန်တော်

---

[၁] King, 2008, 199.

[၂] King, 2008, 101.

ဇာတ်ဆောင်က ဈေးမဆစ်ရန်ပြောပြီး လင်မယားနှစ်ယောက် ကားပေါ်သို့ ကမန်းကတန်း တက်သွားခဲ့ရာ ဖဲထီးကလေးကို မေ့ကျန်ခဲ့သည်။ ဖဲထီးကလေး မေ့ကျန်ခဲ့ခြင်းအတွက် ဆင်းရဲသူများ ရပါစေ။ တရုတ်၊ ကုလားတို့ မရပါစေနှင့်ဟု ဆုတောင်းသည်။ နောက်ဆုံး ဆင်းရဲချမ်းသာမရွေး ရပါစေဟု ဆုတောင်းသည်။ အပြန်တွင်မူ ကားဂိတ် ရေအိုးစင်သို့ မျက်စေ့ရောက်သွားသည်။ ဇနီးသည်ကလမ်းကူး၍ သွားကြည့်သော်လည်း မတွေ့ခဲ့ပေ။ နောက်တစ်နေ့ (၁၀)နာရီခန့်တွင် ရန်ကုန်ဘက်သို့သွားရန် ကားဂိတ်သို့ ထွက်ခဲ့သည်။ ကားဂိတ်တွင် ပြောင်းဖူးသည်မကလေးကိုမေးမည်ဟု စဉ်းစားမိသည်။ မည်သူမဆိုရပါစေဟု သဘောထားခဲ့ပြီးမှ မိမိစိတ်ကို မထိန်းနိုင်သည့်အတွက် ရှက်ခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန်၌ ပြောင်းဖူးသည်မကလေးက အသေအချာ လိုက်ကြည့်နေသည်။ ပြောင်းဖူးသည်မကလေးသည် ထီးကိုယူထားသောကြောင့် မလုံမလဲစိတ် ဖြစ်နေသည်ဟု ထင်ခဲ့သည်။ ပြောင်းဖူးသည်မကလေးက ကျွန်တော်ဇာတ်ဆောင်ကိုခေါ်၍ ထီးကလေးကို တရုတ်ဆိုင်၌သိမ်းထားကြောင်း ပြောပြီး သွားယူပေးခဲ့သည်။ မူလက မည်သူရရ လှူမည်ဟု စိတ်ကူးထားသော်လည်း ထီးပြန်ရသောအခါတွင်မူ ဆင်းရဲသူကိုပင် မလှူနိုင်ဘဲ ပြန်ယူခဲ့လေသည်။

ထိုဝတ္ထု၏ဇာတ်လမ်းကိုဖန်တီးရာတွင် အားပြိုင်မှုကို အများဆုံးသုံးထားသည်။ အားပြိုင်မှုမှာ စိတ်တွင်းအားပြိုင်မှု ဖြစ်သည်။ ဝတ္ထု၏ဇာတ်ပျိုးပိုင်းတွင် ဇာတ်ဆောင်သည် ဖဲထီးသစ်ကလေးကို ရေအိုးစင်နောက်တွင် ထားခဲ့သည်။ ဇာတ်တက်ပိုင်းတွင် ထိုဖဲထီး ကလေးသည် ဇာတ်လမ်းဖြစ်ပေါ်မှုအတွက် ဗဟိုချက်ကြလာသည်။ ထိုဖဲထီးကလေးပေါ် မူတည်၍ ဇာတ်ဆောင်၏ပြောစကား၌ အတွေးများ၊ အပြန်တွင် ရေအိုးစင်ကိုကြည့်၍ ဖြစ်ပေါ်နေသော အတွေးများ၊ ပြောင်းဖူးသည်မကလေးက ဖဲထီးကို တရုတ်ဆိုင်တွင် အပ်ထားကြောင်းပြောချိန်တွင် ဖြစ်ပေါ်နေသည့်အတွေးများကို ချိတ်ဆက်ထားခြင်းသည် ဇာတ်လမ်းဖြစ်သည်။ စာရေးသူ မေ့ကျန်ရစ်သော ထီးကလေးနှင့်ပတ်သက်၍ ကားပေါ်၌ အတွင်းစိတ်အမျိုးမျိုး ဖြစ်နေပုံကို–

> "အကယ်လို့များ ထီးတလက်ဆောင်းနိုင်လောက်အောင် မပြည့်စုံ ရှာသည့် အမယ်အိုကြီးတစ်ဦးဦးဖြစ်စေ၊ အဖိုးအိုကြီးတစ်ဦးဦး ဖြစ်စေ၊ ကျွန်တော်ထီးကလေးကို တွေ့ရှိသွားမည်ဆိုလျှင် ကျွန်တော်အဖို့ မည်မျှ ကုသိုလ်ကြီးမားလိမ့်မည်နည်း။ သို့တည်း မဟုတ် ရေအိုးစင်ကလေးရှေ့မှ ပြောင်းဖူးသည်သားအမိတို့ တွေ့ရှိ သွားလျှင်လည်း သူတို့ တစ်နေကုန် တစ်နေခန်း ပြောင်းဖူး တစ်ခြင်းလုံး မီးဖုတ်ရောင်းပါမှ ရနိုင်မည့် အမြတ်အစွန်းငွေ၏

> လေးငါးဆထက်မနည်း တန်ဖိုးရှိသော ပစ္စည်းတစ်ခုကို ရရှိခြင်း ဖြစ်၍ မည်မျှ ဝမ်းမြောက်ရာကြလိမ့်မည်နည်း။”[၁]

ဟု ဖော်ပြထားသည်။ စာရေးသူ၏ ဆင်းရဲသားလူတန်းစားပေါ်တွင် ကရုဏာထားသည့်စိတ်နှင့် မိမိပစ္စည်းကို လှူဒါန်းရန် ဆုံးဖြတ်ထားသည့် စိတ်ကောင်း၊ စိတ်မြတ်များကို တင်ပြထားပါသည်။ ထိုသို့တွေးရာ၌လည်း အတွေးအမျိုးမျိုး ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်နေပုံကို–

> “ကိုယ့်ထီးကလေးကို ကုန်စုံဆိုင်က တရုတ်တွေနှင့် ဒိုဘီဆိုင်က ကုလားတွေလက်တော့ မရောက်စေချင်ဘူးကွာ ...... သူတို့က ပိုက်ဆံရှိတဲ့သူတွေ။ တခြားဆင်းရဲတဲ့လူဆိုရင်တော့ ဘယ်သူဘဲ ရရ လှူပြီးသားလို့ အောက်မေ့ထားလိုက်မှာဘဲ”[၂]

ဟု တင်ပြထားသည်။ တစ်ဖက်မှလည်း စိတ်တွင်းအားပြိုင်မှုကို–

> “ဒီလိုဆင်းရဲမှ ချမ်းသာမှရယ်လို့ ခွဲခြားနေလို့ ဘယ်မှာ စေတနာ စစ်ပါမလဲဟု မိမိကိုယ်ကိုမိမိ ကမန်းကတမ်း သတိပေးလိုက်ရသေးသည်။”[၃]

ဟု တင်ပြထားသည်။

စာရေးသူသည် ပုထုဇဉ်လူသားတို့၏ မိမိပစ္စည်းကို မည်သို့ပင် စွန့်လွှတ်သော်လည်း တွယ်တာစိတ်ကပ်သည့် လူ့သဘာဝအဖွဲ့များနှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ စိတ်တွင်းအားပြိုင်မှုကို ဖန်တီးထားသည်။ ကားပေါ်၌ ယတိပြတ်ဆုံးဖြတ်ထားပြီးဖြစ်သော်လည်း ကားမှတ်တိုင်အနီး ရောက်လာသောအခါ အတွေးတစ်မျိုး ဖြစ်ပေါ်လာပုံကို–

> “ ‘ငါ့ထီးကလေး’ ဟူသော အသိနှင့်အတူ အင်းစိန်လမ်းမကြီး တစ်ဖက် အမှောင်ထုအောက်တွင်ရှိ တရုတ်ကုန်စုံဆိုင်၊ ဒိုဘီ ကုလားဆိုင်နှင့်တကွ ထိုဆိုင်တို့၏ရှေ့မှ ရေအိုးစင်ကလေးဆီသို့ မျက်စိရောက်ရှိသွားပါတော့သည်။ ကျွန်တော့်ဦးနှောက်များ၌လည်း တစ်စုံတစ်ရာသိလိုမှု ဆန္ဒများ ဖြစ်ပေါ်လှုပ်ရှားလာတော့၏။”[၄]

ဟု ရေးဖွဲ့တင်ပြခဲ့သည်။

---

[၁] မင်းရှင်၊ ၁၉၆၂၊ ၁၈၉။
[၂] မင်းရှင်၊ ၁၉၆၂၊ ၁၉၁။
[၃] မင်းရှင်၊ ၁၉၆၂၊ ၁၉၀။
[၄] မင်းရှင်၊ ၁၉၆၂၊ ၁၉၀။

ဇနီးသည်က လမ်းတစ်ဖက်ကူးပြီး ထီးကလေးကို ပြေးရှာသည်။ စွန့်လွှတ်ပြီးဟု ဆုံးဖြတ်ထားသော်လည်း ပစ္စည်းအပေါ်တွင် တွယ်တာစိတ်နှင့် မိမိကိုယ်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မိသောစိတ်တို့ကို စိတ်တွင်းအားပြိုင်မှုဖြင့် တင်ပြထားသည်။

> "ပြောင်းဖူးသည်မိန်းမထံသွားပြီး သူ့နောက်မှ ရေအိုးစင်ပေါ်တွင် မနေ့က ထီးကလေးတစ်လက်ကို တွေ့များတွေ့မိသလားဟု မေးရလျှင် ထိုအတွေးနှင့်အတူပင် 'ဟယ် ... ငါ ဒီလို ဘာကြောင့် တွေးလိုက်မိရတာလဲ၊ နောက်ထပ် ငါဒီလိုမတွေးရဘူး။ မတွေးရဘူးဟု ကျွန်တော့်ဦးနှောက်က သတိရှိစွာ တွန်းလှန်ပစ်နိုင်သည်နှင့်အမျှ တိုက်ခိုက်ဝင်ရောက်သွားပြီဖြစ်သည့် အတွေးစိတ်ရိုင်းနှင့် ဒဏ်ချက်များကိုမူ ရင်၌ခံစားနာကျဉ်၍ ကျန်ရစ်ခဲ့တော့သည်။"[၁]

ဟု တင်ပြခဲ့သည်။ စွန့်လွှတ်စိတ်နှင့် တွန့်တိုစိတ်တို့၏ အားပြိုင်မှုကို စိတ်အတွေးများဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။ စိတ်အတွင်းမှ အကြိမ်ကြိမ် စွန့်လွှတ်ပြီးဖြစ်သော်လည်း ထီးကလေးကိုပြန်ရသောအခါ မစွန့်လွှတ်နိုင်သည့် စိတ်အစဉ်ကို–

> "ကျွန်တော့်ရင်ဘတ်တစ်လုံး လှုပ်လှုပ် လှုပ်လှုပ် ဖြစ်နေပါသည်။ နောက်ဆုံး ဤနေရာမှ ထွက်ပြေးချင်သောစိတ်များသာ ပြင်းပြနေမိရာက အဆင်သင့် ဝင်ဆိုက်လာသော ဘတ်စ်ကားတစ်စီးပေါ်သို့ ပြေးတက်လိုက်မိတော့၏။ ကားပေါ်တွင် ထိုင်လိုက်မိသည့်အချိန်ထိ ရှက်စိတ်၊ ကြောက်စိတ်တို့ဖြင့် ရင်တွေခုန်၍ မောနေမိသေးသည်။"[၂]

ဟု ရေးဖွဲ့တင်ပြထားပါသည်။

စာရေးဆရာမင်းရှင်သည် ဇာတ်လမ်းတစ်လျှောက်လုံးတွင် ထီးကလေးကို ဗဟိုပြု၍ ပေးလှူစွန့်လွှတ်လိုစိတ်၊ တွယ်တာစိတ်တို့ အပြန်အလှန်ဖြစ်နေပုံကို စိတ်တွင်းအားပြိုင်မှုများဖြင့် ဖန်တီးတင်ပြထားသည်။ စာဖတ်သူအာရုံကိုလည်း ထီးကလေးနှင့် ပိုင်ရှင်တို့အပေါ်တွင် စုပြုံရောက်ရှိပြီး သိလိုစိတ် မြင့်မားလာစေသည်။ ဇာတ်ထွက်ပိုင်းတွင် အားပြိုင်မှုများ ပြီးဆုံးရမည်ဖြစ်သည့်အလျောက် ပြောင်းဖူးသည်မကလေး ယူလာပေးသော ထီးကလေးကို ဒါနမပြုနိုင်ဘဲ ပြန်ယူခဲ့ပုံဖြင့် ပြဿနာကို ဖြေရှင်းခဲ့ပါသည်။ စာဖတ်သူတို့အနေနှင့် ဆင်းရဲ၍ ရိုးသားသော ပြောင်းဖူးသည်လေးအား ထီးကလေးကို ရစေလိုသည် ဖြစ်သော်လည်း မိမိပစ္စည်းအပေါ် စွန့်လွှတ်ရန် ခက်ခဲမှုသည်လည်း

---

[၁] မင်းရှင်၊ ၁၉၆၂၊ ၁၉၃။
[၂] မင်းရှင်၊ ၁၉၆၂၊ ၁၉၆။

လူ့သဘာဝပင် ဖြစ်သောကြောင့် ကျေနပ်လက်ခံရမည် ဖြစ်ပါသည်။ မင်းရှင်၏ စိတ်နှင့်ပတ်သက်သော ဝတ္ထုတိုများကို ဖန်တီးရေးသားရာတွင် ဇာတ်လမ်းအဆုံး၌ စာဖတ်သူ၏ ခံစားမှုအတွေးအမြင်ဖြင့် အမှန်တရားကို တင်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိန်းချုပ်ရခက်သည့် စိတ်ဝတ္ထု၌လည်း ကားပေါ်သို့ရောက်ပြီး မိမိစိတ်ကို ထိန်းချုပ်မရသော်လည်း အမှန်တရားသိနေသည့်အဖြစ်ကို–

> "သူတစ်ပါးပစ္စည်းကို တပ်မက်သောစိတ် အလျဉ်းမရှိ။ သစ္စာရှိရှိနှင့် ပြန်ပေးဖော်ရသော ပြောင်းဖူးသည် မိန်းမနှင့် နှိုင်းယှဉ်လိုက်သည့်အခါ ကျွန်တော်၏ အတွေးအခေါ်၊ အပြုအမူ အားလုံးတို့မှာ ရက်ဖွယ်ကောင်းလောက်အောင်ပင် သေးနုပ်သိမ်ငယ်လျက် ရှိကြောင်း စဉ်းစားမိရင်း မိမိကိုယ်မိမိ အရှက်ကြီးရက်လာမိပါတော့သည်။"[၁]

ဟု သုံးသပ်တင်ပြထားသည်။ စာရေးသူက စာဖတ်သူတို့အား တင်ပြလိုသော စိတ်အလှမှာ ပြောင်းဖူးသည်မိန်းကလေး၏ စိတ်အလှ ဖြစ်သည်။ ဇာတ်လမ်းတစ်လျှောက်လုံးတွင် ထီးကလေးကို စွန့်လွှတ်တော့မည့်ဟန်နှင့် ချီတုံချတုံဖြစ်နေသော ဇာတ်ဆောင်၏ စိတ်မှာ လောကရှိလူအများစုတွင် ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော စိတ်ဖြစ်သည်။ ပြောင်းဖူးသည်မကလေး၏စိတ်မှာ လောကတွင် ရှိသင့်ရှိထိုက်သော လူကောင်းလူမွန်တို့၏ စိတ်ကောင်းစိတ်မြတ် ဖြစ်ပါသည်။ ပြောင်းဖူးသည်မကလေးသည် ဆင်းရဲသော်လည်း ကိုယ်ကျင့်တရား ဖြောင့်မတ်မှုကို အတုယူအားကျဖွယ်ဖြစ်အောင် စာရေးသူက ပြောင်းဖူးသည်မကလေး အပြောဖြင့်–

> "မနေ့က ... တစ်နေလုံး ... ဆရာလေးတို့ကို မျှော်နေမိတာ၊ ဆရာလေးတို့လဲ မိုးချုပ်တဲ့အထိ မပေါ်လာကြဘူး။ ရေအိုးစင်မှာ ထီးကလေးချိတ်ရက်သား တွေ့လိုက်ကထဲက ဒီထီးကလေးဟာ ဆရာလေးလက်ထဲမှာကိုင်ထားတဲ့ ထီးကလေးဘဲဆိုတာ ကျွန်မ သိလိုက်တာပေါ့။ ဆရာကတော်ထင်ပါရဲ့၊ ဟို ... ကိုယ်ဝန်နဲ့၊ အဲ ... သူ့ကိုလဲ ကျွန်မမျှော်မိတာပဲ။ တစ်ယောက်မလာ တစ်ယောက်တော့ လာမှာဘဲဆိုပြီး ကျွန်မ ထီးကလေးကို တရုတ်ကုန်စုံဆိုင်မှာ သေသေချာချာ အပ်ထားတယ်' ဟု အလောတကြီး ဝမ်းသာအားရ ပြောလိုက်တော့သည်။ ထို့နောက် 'ကဲ ... ကဲ ... ခဏနော် ... ကျွန်မ သွားယူလိုက်မယ်' ဟု ပြောပြောဆိုဆို

---

[၁] မင်းရှင်၊ ၁၉၆၂၊ ၁၉၇။

> တရုတ်ကုန်စုံဆိုင်ထဲသို့ ဝင်သွားပြန်သဖြင့် ကျွန်တော်မှာ ကြောင်အမ်း၍သာ ကျန်ခဲ့ပါသည်။”[၁]

ဟုလည်းကောင်း၊

> “ပြောင်းဖူးသည် မိန်းမက ထီးကလေးကို ကျွန်တော်လက်ထဲ ထည့်ပေး၍ ‘ကဲ … ဆရာလေး မိုးတွေအုံလာတာနဲ့ ထီးပြန်ရတာနဲ့ အတော်ဘဲ။”[၂]

ဟူသော အပြောဖြင့် တင်ပြရေးဖွဲ့ထားပါသည်။

စာရေးသူသည် ပြောင်းဖူးသည်မကလေးနှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ မိမိကိုယ်ကို ရှက်မိသော ဇာတ်ဆောင်၏အတွေးများဖြင့် အကျည်းတန်ဘဝများမှ ပြောင်းဖူးသည်မကလေး၏ စိတ်အလှကို အနုပညာဂုဏ်မြောက်စွာ တင်ပြထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်

မင်းရှင်သည် မိမိပတ်ဝန်းကျင်လောကကို စိတ်ဝင်စားသည့် စာနာစိတ်၊ ကရုဏာစိတ်တို့ဖြင့် ရှုမြင်တတ်သည်။ သူ၏ဝတ္ထုတိုကလေးများမှ ဇာတ်ဆောင်များကို လမ်းပေါ်၌ပင် ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သည်။ ဆင်းရဲသားလူတန်းစားတို့၏ ဘဝအထွေထွေကို အာရုံစိုက်ခံစားရာမှ ပြည့်စုံသော လူတန်းစားထံမှ ဆင်းရဲသား လူတန်းစားအပေါ် ထားရှိသည့် ကရုဏာသဘောတရားကို တွေ့ရှိခဲ့သည်။ ဆင်းရဲသား လူတန်းစားတို့၏ သစ္စာတရားကိုလည်း ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သည်။ လောကတွင် အဆိုပါ ကရုဏာတရား၊ သစ္စာတရား၊ မေတ္တာတရားတို့သည် သာယာပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့ဖွယ် ကြည်နူးဖွယ် ဖြစ်သည်။ လောကကို အလှဆင်နိုင်သည် ဟူသော အတွေးအမြင်များကို ဝတ္ထုတိုများမှတဆင့် စာဖတ်သူအား ဖြန့်ချီဝေငှခဲ့သည်။

မင်းရှင်သည် အညတရလူတန်းစားတို့၏ဘဝကို အာရုံဝင်စားသည်။ ဆင်းရဲသား လူတန်းစားအပေါ်တွင် ပို၍ကရုဏာစိတ်ထားသည်။ လောက၌ အမှတ်မထင်ကြုံတွေ့ရသော အမယ်အိုတစ်ဦးပေါ်တွင် မိမိကိုယ်ကျိုးကို စွန့်လွှတ်၍ ကူညီခြင်းဖြင့် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်ခံစားရသော ကြည်နူးမှု ပီတိကိုလည်း အရိုးဆုံးဝတ္ထုဇာတ်လမ်းဖြင့် အကျစ်လစ်ဆုံး တင်ပြနိုင်ခဲ့သည်။

---

[၁] မင်းရှင်၊ ၁၉၆၂၊ ၁၉၆။

[၂] မင်းရှင်၊ ၁၉၆၂၊ ၁၉၆။

သိမ်ကြီးဈေးအောက်က သစ်သီးဆိုင်ဝတ္ထုတိုကလေးတွင် အမြဲလိုလို တွေ့မြင်နိုင်သော မြင်ကွင်းနှင့် ရောင်းသူနှင့်ဝယ်သူကြား ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသော ဖြစ်ရပ်ပေါ် အခြေတည်၍ မိမိပတ်ဝန်းကျင်အပေါ်တွင် မေတ္တာ၊ စေတနာ ပွားများနိုင်စေနိုင်ရန်နှင့် လူတို့၏ဂုဏ်သိက္ခာကို မစော်ကားမိအောင် ကိုယ်ကျင့်တရားတို့ကိုပါ သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့နှင့် ဇာတ်လမ်းဆင် တင်ပြထားသည်။

ထိန်းချုပ်ရခက်သည့် စိတ်ဝတ္ထုတိုသည် စိတ်၏သဘောကို နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း တင်ပြထားသည့် ထီးကလေးတစ်ချောင်းကို ဗဟိုပြု၍ လူသားတို့၏ ပေးလှူစွန့်လွှတ်လိုစိတ်နှင့် တွယ်တာတပ်မက်စိတ်တို့ကို အားပြိုင်တင်ပြထားသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် စိတ်ကောင်းစိတ်မြတ်ဖြစ်သည့် ဆင်းရဲချမ်းသာမရွေး လူတိုင်း၌ ရှိနိုင်သည် ဟူသော အတွေးကိုပေး၍လည်း စိတ်ကောင်းမွေးတတ်ရန် ညင်ညင်သာသာ စည်းရုံးတင်ပြထားသည်။

မင်းရှင်သည် လောကတွင် အဓိကကျသော စိတ်၏ပြောင်းလဲလှုပ်ရှားမှု အမျိုးမျိုး၊ စိတ်ကောင်းနှင့်စိတ်ယုတ်တို့၏ အားပြိုင်မှု၊ စိတ်ကောင်းတစ်ခုဖြစ်မြောက်ရန် ရုန်းကန်လှုပ်ရှားရမှု၊ တန်ဖိုးထားအပ်သော စိတ်ကောင်းစိတ်မြတ်တို့၏ သဘောသရုပ်များကို အရိုးရှင်းဆုံးဇာတ်လမ်း၊ အနည်းဆုံးဇာတ်ဆောင်၊ ရိုးရိုးနှင့် ခံစားနားလည်လွယ်သော စကားပြေအရေးအသားကိုသုံး၍ အများပြည်သူတို့ ခံစားနားလည်နိုင်အောင် ဖန်တီးတင်ပြထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

နိဂုံး

မင်းရှင်သည် ဝတ္ထုတိုဖန်တီးမှုအတတ်ပညာသည် အလွန်ရိုးရှင်းသော်လည်း ဝတ္ထုတိုပီသသည်။ ဝတ္ထုတိုအခြေခံသဘောလက္ခဏာများ ညီညွတ်သည်။ သူ၏ ဝတ္ထုတိုများသည် ဝတ္ထုတိုဟု ဆိုသော်လည်း လောကရှိ လူသားတိုင်း မကင်းနိုင်သည့် အကြောင်းအရာ အတွေးအခေါ်များ စိတ်သရုပ်များကို တင်ပြနိုင်စွမ်း ရှိသည်။ မင်းရှင်၏ဝတ္ထုများကို ဖတ်စဉ်၌ သိလိုစိတ်မပြင်းပြလှသော်လည်း အဆုံးတွင်မူ နှစ်သက်ကြည်နူးရသည်။ တန်ဖိုးရှိသောဘဝအသိတစ်ခုကို ရတတ်ကြသည်။ မင်းရှင်၏ အခြားသောဝတ္ထုတိုများကို ဆက်လက်လေ့လာခြင်းဖြင့် အရိုးဆုံးနှင့်အထက်မြက်ဆုံး ဖန်တီးမှု အတတ်ပညာကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်သင့်သည်။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

မြန်မာဘာသာ

ဇော်ဂျီ၊ ၂၀၀၉။ ***ရသစာပေသဘော***၊ရန်ကုန်၊ ရူပံစာပေတိုက်။

ထင်၊ မောင်၊ ၁၉၇၉။ ***သိပ္ပံဝတ္ထုတိုစာတမ်းများ၊ ဝတ္ထုတိုစာတမ်း (ဒုတိယတွဲ)*** (ပထမအကြိမ်)၊ ရန်ကုန်၊ စာပေဗိမာန်ပုံနှိပ်တိုက်။

ထင်လင်း၊ ၁၉၇၉။ ***ဘာသာပြန်ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုတိုစာတမ်းများ (ဒုတိယတွဲ)***၊ ရန်ကုန်။ စာပေဗိမာန်ပုံနှိပ်တိုက်။

မင်းကျော်၊ ၁၉၇၉။ ***ဝတ္ထုတိုအတတ်ပညာ၊ ဝတ္ထုတိုစာတမ်းများ(ပထမတွဲ)***။ ရန်ကုန်၊ စာပေဗိမာန် ပုံနှိပ်တိုက်။

မင်းရှင်၊ ၁၉၆၂၊ ***လမ်းပေါ်မှာ***၊ ရန်ကုန်။ မြစာပေတိုက်။

မျိုးမင်း၊ ဦး၊ (ပါမောက္ခ)၊ ၁၉၆၀။ ***ခင်နှင်းယု၏ကြေးမုံရိပ်သွင်***၊ ရန်ကုန်၊ စစ်သည်တော်စာပေ။

အင်္ဂလိပ်ဘာသာ

King, Sophie, 2008, ***How to Write Short Story In Particular Basion***; Houghton Mifflin Company.

Mornor, Kathleen and Raush, Ralph, 1998, ***NTC's Dictionary of Literary Terms***, Chicago NTC Publishint Group Uncolnwood, Illinois.